

ÖZET

AZERBAJCAN ŞAİRİ SEMED VURĞUN'UN "VAĞİF" ADLI TİYATRO ESERİNİN DİL İNCELEMESİ

Bayram HAZAR

Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Nisan 2014

Danışman: Prof. Dr. Şehrabani ALLAHVERDİYEVA

Bu çalışma, Azerbaycan halk edebiyatı şairi Samed Vurğun'un "Vağif" adlı tiyatro eserinin dil bilgisi yönünden incelenmesi amacını taşımaktadır.

Çalışmada, tiyatro eserindeki kelimeleri ve cümleleri ses bilgisi, yapı bilgisi ve cümle bilgisi başlıkları altında Türkiye Türkçesiyle olan benzerlikleri ve farklılıkları göz önünde bulundurarak karşılaştırması yapılmıştır.

Tiyatro eserinde karşılaştırma yoluyla çözümlenmelerin yapılması neticesinde, Azerbaycan Türkçesinin Erzurum-Kars ağzıyla benzerlikler taşıdığı tespit edilmiştir.

Bölgesel olarak birbirine yakın bulunan yerlerin kültürlerinin yanı sıra konuştukları dilin de birbiriyle etkileşimde bulunmaları kaçınılmazdır. Bu yönden, eserdeki Azerbaycan Türkçesinin, çoğu bakımdan Türkiye Türkçesiyle benzerliği olduğu görülmektedir.

1937'de yazılmış olan tiyatro eserindeki atasözleri, kelime grupları, Azerbaycan'da hâlâ kullanılmaktadır. Bu bakımdan eser güncelliğini korumaktadır.

Anahtar Kelimeler: Tiyatro Eseri 1, Erzurum-Kars Ağzı 2, Türkiye Türkçesi 3, Dil bilgisi 4, Atasözleri 5.